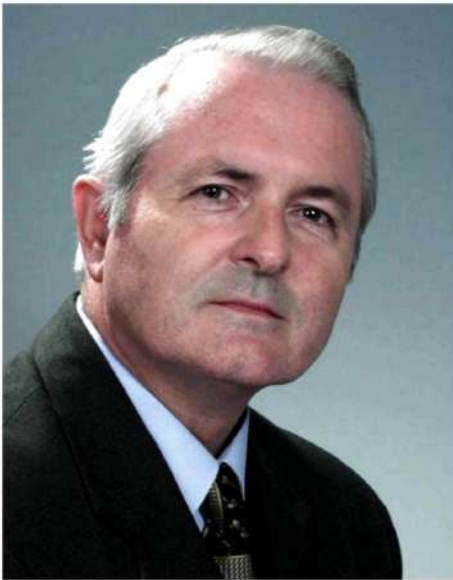

ЮВІЛЕЇ

70-річчю з дня народження
професора кафедри терапевтичної
стоматології,
доктора медичних наук
НІКОЛІШИНА
Анатолія Карловича
присвячується

Вельмишановний Анатолію Карловичу!

Прийміть найщиріші вітання з днем народження, з ювілеєм, зі святом, яке дороге не тільки для Вас, а і для всіх Ваших рідних, близьких, колег, учнів! Вітаючи Вас, ми пишаємося тим, що вже не один рік працюємо разом із Вами над внесенням спільного доробку в розвиток вітчизняної терапевтичної стоматології.

Ви народились у тяжкий час Великої Вітчизняної війни, але й водночас у найчарівнішу пору року - навесні, 27 квітня 1943 року, коли природа буяє зеленню та уквітчана садами. Може, саме тому у Вас така нездоланна жага до життя, яка не гасне з роками. Після закінчення середньої школи, з 1957 по 1960 роки Ви навчались у Гайсинському медичному училищі.

У далекому 1965 році Ви залишили студентську лаву Харківського державного медичного інституту, побажали успіхів вірним друзям і продовжили свій шлях у житті – шлях, який не був висланий пелюстками, а навпаки, випробував Вас на міцність, загартовував у праці.

Після завершення інституту Ви 5 років за розподілом працювали в дільничних лікарнях

Полтавської та Київської областей, удосконалюючи свої мануальні навички і збагачуючись практичним досвідом.

Але Ваше невпинне бажання займатися наукою перемогло. З 1970 року Ви працюєте у вищому державному навчальному закладі України "Українська медична стоматологічна академія".

Анатолію Карловичу, рік за роком Ви пройшли шлях на кафедрі терапевтичної стоматології від асистента до завідувача кафедри. У 1977 році Ви з успіхом захистили кандидатську дисертацію "Патогенез, клініка, діагностика и лечение флюороза зубов", а у 1990 році – докторську "Флюороз зубов (клиническое и патогенетическое исследование)". Ви розробили і впровадили в практику науково обґрунтовану методику вторинної профілактики флюорозу зубів у ендемічних осередках флюорозу, визнану як у країнах СНД, так і за кордоном; розробили концепцію патогенезу флюорозу, класифікацію флюорозу зубів, побудовану на вивченні об'єктивних критеріїв діагностики, методи вибілювання емалі.

З 1990 по 2011 рік Ви очолювали кафедру

терапевтичної стоматології Української медичної стоматологічної академії, яка з 1998 року стала опорною серед однопрофільних кафедр.

Ураховуючи неоціненний внесок у розвиток вітчизняної стоматології, важко знайти лікаря-стоматолога, який був би не знайомий із Вашими працями: "Флюороз зубів" (1995, 1999), "Восстановление (реставрация) и пломбирование зубов современными материалами и технологиями" (2001), "Современная эндодонтия практического врача" (1997, 1998, 2003, 2007) та ін.

Хто сказав, що з роками важче працювати? Ці слова не про Вас, Анатолію Карловичу. Лише за останній час спільно з провідними вченими інших вишів України написано і видано підручник "Терапевтична стоматологія" (2005, 2007, 2012) у новій редакції за Болонською системою навчання.

Під час Вашого завідування кафедрою терапевтичної стоматології написані та затверджені в ЦМК з ВМО МОЗ України програми з "Терапевтичної стоматології" (1999, 2006, 2011), "Пропедевтики терапевтичної стоматології" (2010), програма для вступу в клінічну ординатуру з фаху "Стоматологія" (2010), за якими навчаються студенти стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації.

Загалом за 43 роки науково-педагогічної діяльності Ви опублікували понад 250 наукових і навчально-методичних праць, із яких 91 наукова стаття, підручник, бібліографічний покажчик, 8 монографій, 15 патентів, 14 навчальних посібників тощо.

Під Вашим керівництвом виконано і захищено 14 кандидатських дисертацій: Ю.В. Борисенко "Стресорна реакція слинних залоз та її корекція" (1993); Н.М. Іленко "Застосування монохроматичного когерентного червоного світла гелій-неонового лазера для відбілювання емалі зубів, уражених флюорозом" (1994); Н.В. Розколупа "Антиоксиданти у комплексному лікуванні хворих на пародонтит" (1995); І.Ю. Литовченко "Вплив хронічного емоційного напруження на клініко-метаболичні особливості пародонта" (1997); В.А. Слабухіна "Клініка, діагностика і лікування пародонтиту у ліквідаторів наслідків аварії на Чорнобильській АЕС" (2001); О.П. Костиренко "Розробка та впровадження в практику способу вибілювання емалі при флюорозі зубів" (2003); Т.Д. Бублій "Лікування хворих на хронічний верхівковий періодонтит з використанням нових матеріалів для obturaції коре-

невих каналів" (2004); Н.В. Котелевська "Лікування хворих на гострий гнійний та загострений хронічний верхівковий періодонтит з використанням дозованого вакууму" (2005); О.П. Ступак "Особливості лікування та профілактики кандидозу слизової оболонки порожнини рота у хворих на цукровий діабет типу 1" (2009); І.О. Іваницький "Порівняльна характеристика ефективності лікування гіперчутливості зубів із використанням сучасних препаратів" (2010); Т.М. Мошель "Лікування хворих на хронічний генералізований пародонтит із поєднаним перебігом хронічного холециститу і панкреатиту" (2011); С.І. Геранін "Застосування гемокоагулюючих та гемостатичних засобів при односеансному вітальному екстирпаційному методі лікування пульпіту"; Ю.В. Сідаш "Використання локальної фотоактивованої дезінфекції кореневих каналів та імунокорегуючого засобу в комплексному лікуванні хворих на хронічний верхівковий періодонтит" (2011); А.В. Зайцев "Лікування неускладненого карієсу зубів у хворих старших вікових груп з обмеженою рухомістю опорно-рухового апарату з використанням атравматичної відновної техніки" (2012).

Протягом багатьох років Ви член спеціалізованої та апробаційної вчених рад при ВДНЗУ "УМСА", голова Проблемної комісії "Стоматологія" при ВДНЗУ "УМСА", член Проблемної комісії "Стоматологія" при ДУ "Інститут стоматології НАМН України" (м. Одеса). За цей час Вами прорецензовано та надано офіційних відгуків численним докторським і кандидатським дисертаціям.

Участь та організація симпозіумів і конференцій – це не лише робота, а й відкриття, Анатолію Карловичу, Ваших людських якостей. Чи могли би Ви, якби були іншою людиною, говорити: "Радий Вас бачити, колега, є що обговорити". А воно й дійсно було що обговорити з іншими вченими - лише засідань опорної кафедри було проведено більше 20, на яких розглядалися питання вдосконалення методики викладання різних розділів терапевтичної стоматології, впровадження сучасних технологій у навчальний процес, розроблені категорії оцінки знань студентів під час проведення ліцензійного іспиту, виробничої практики, заключного практично-орієнтованого державного іспиту та ін.

Безперечні Ваші заслуги і в галузі практичної охорони здоров'я. Так, упроваджені в практичну стоматологію нові прилади, методи діагностики і лікування хворих: "Спосіб лікування хворих на пародонтит із використан-

ням антиоксидантів” (Н.В. Розколупа, В.М. Бобирьов, А.К. Ніколішин, Т.П. Скрипнікова); “Спосіб відбілювання зубів, уражених флюорозом, з використанням відбілюючих розчинів та світла гелій-неонового лазера” (Н.М. Іленко, А.К. Ніколішин, О.П. Костиренко); “Пристрій для вакуумного лікування періодонтиту” (Н.В. Котелевська, А.К. Ніколішин); “Спосіб лікування пульпітів” (С.І. Геранін, А.К. Ніколішин, Н.В. Котелевська); “Спосіб лікування генералізованого пародонтиту” (Т.М. Мошель, А.К. Ніколішин); “Спосіб лікування кандидозу слизової оболонки порожнини рота у хворих на цукровий діабет” (О.П. Ступак, А.К. Ніколішин, А.П. Левицький) тощо.

За успіхи в навчально-методичній, науковій, лікувальній та виховній роботі Ви нагороджені значком “Отличник здравоохранения” та грамотою Полтавської обласної державної адміністрації.

Анатолію Карловичу, Ви людина з широким світоглядом, яка цікавиться не лише стоматологією, а й історією, літературою, мистецтвом. Сьогодні говорять, що Вам 70 років.

Але ніхто не дасть Вам цього віку. Енергійний, доброзичливий, з упевненою ходою. Вас часто питають, у чому секрет молодості? Деякі навіть задаються запитанням: чи не вживаєте Ви “еліксир молодості”? Але лише Ваші близькі та колеги знають, що “еліксир молодості” один – це суміш працелюбства і доброзичливості.

До Вашого ювілею прийміть найщиріше, найсердечніше побажання здоров'я й оптимізму, мудрості й творчої вдачі, нев'янучого почуття гумору, любові до життя й миру в домі, миру в душі, миру в серці. Нехай посміхаються Вам сонце і доля, нехай більше не перейдуть Вашої дороги ані печаль, ані смуток. Даруйте тим, хто поруч із Вами, натхнення і радість, бажання жити й працювати. Нехай те добро, яке Вами щиро і рясно сіється, зійде в серцях людей, яким поталанило знати Вас, нехай повернеться до Вас сторичею.

Радіємо Вашому ювілею, зичимо довгих років життя і подальших успіхів у науковій, педагогічній, лікувально-консультативній, громадській роботі!

*Допоки сонце світить з висоти,
Щебечуть птахи, зацвітають квіти,
Ми вам життям бажаєм твердо йти,
І дням грядущим від душі радіти!
Хай щастя завжди супроводить вас,
Людська повага й шана не минають,
І вашу мрію й працю повсякчас
Лиш людське визнання вінчають!*

Учні та колектив кафедри терапевтичної
стоматології ВДНЗУ “УМСА”